

Úloha velitele při zabezpečování zpravodajské ochrany jednotek

Z vojenského pohledu představuje zpravodajská činnost zdroj znalostí bojového prostoru a sil nepřítele ve specifickém bojovém prostoru operace, vygenerovaných pro podporu rozhodovacího procesu velitele. Tyto znalosti jsou pro velitele nesmírně důležité, protože nejistota znalostí o nepříteli nikdy nedovolí veliteli mít dokonalý obraz bojového prostoru. Zpravodajská činnost má za cíl redukovat nejistotu poskytováním přesných, včasných, a významných znalostí o nepříteli a okolním prostředí, stejně jako napomáhat v ochraně vlastních vojsk prostřednictvím obranného zpravodajství (kontrarozvědky). Nejistota, prostupující bojový prostor, je základní vlastností války.

Na prvním místě by měla zpravodajská činnost podporovat rozhodovací proces velitele redukováním nejistoty o nepřátelské situaci. Tohoto cíle je schopna dosáhnout zhodnocením aktuální situace a schopností nepřítele. Na základě těchto znalostí předvídat možný záměr činnosti nepřítele a tím poskytovat veliteli pohled do jeho možných budoucích akcí. Současně pomáhat při identifikaci vlastní kritické zranitelnosti, kterou by nepřítel mohl využít.

Protože zpravodajství se zabývá velkým množstvím předem neznámých otázek o neznámém bojišti a nepříteli, který se aktivně pokouší skrýt informace o svých silách a záměrech, téměř vždy budou existovat zpravodajské mezery ve znalostech poskytnutých veliteli, stejně jako bude chybět požadovaný stupeň podrobnosti a spolehlivosti. Zpravodajská činnost nemůže poskytnout naprostou jistotu. Pokouší se o redukování nejistoty velitele racionálním shromažďováním významných informací a jejich analýzou v kontextu se situací a dalšími informacemi poskytnout znalost a tuto zprostředkovat ve vhodném obrazu k zvýšení pochopení.

Obranné zpravodajství shromažďuje informace o k ochraně vlastních sil před špionáží, dalších zpravodajských aktivitách, sabotážích nebo atentátech vedených ve prospěch cizích vlád, zahraničních organizací či osob, nebo mezinárodní teroristické činnosti. Cíle své činnosti dosahuje realizací aktivních a pasivních opatření, které jsou zaměřené k ochraně informací před potenciálním nepřítelem, které by mohly zvyšovat účinnost nepřátelských operací proti vlastním silám; odhalit a neutralizovat zahraničních zpravodajských služeb a klamat nepřítele o vlastních schopnostech a záměrech.

Co je tedy důležité, obranné zpravodajství zvyšuje neurčitost pro nepřítele, čímž nepřímou podstatně přispívá k úspěchu operace. Identifikuje vlastní zranitelnost, hodnotí bezpečnostní opatření a pomáhá při realizaci vhodných plánů k zvýšení síla vojsk ochranou před hrozbami sabotáže, podvracení a terorismus.

Blíže pohled na zpravodajství ukazuje, že výsledný produkt zpravodajské činnosti je zpravodajská informace, jejímž účelem je poskytování znalostí o nepříteli a okolním prostředí, stejně tak jako bránit nepříteli získávat stejné znalosti. Zpravodajství tak prakticky vykonává šest specifických funkcí, z nichž první čtyři jsou rozhodující a vztahují se na činnost všech velitelů, bez ohledu na stupeň velení.

Prvořadou z funkcí zpravodajství a zpravodajské informace je **podpora velitelova hodnocení situace**, poskytování co nejpřesnějšího obrazu situace nepřítele tak, jak je to možné.

Prostřednictvím této funkce zpravodajská informace pomáhá veliteli získat počáteční hodnocení aspektů operačního prostředí, terénu a počasí. Tímto způsobem zpravodajská informace podporuje počáteční rozhodování a plánování. Zpravodajský štáb k tomu využívá různých metod a nástrojů k zhodnocení možností nepřítele, jeho záměrů, slabých míst (zranitelnosti) a možných způsobů jednání.

Jedním z hlavních nástrojů použitých v této funkci je zpravodajská příprava bojového prostoru, která představuje systematický, nepřetržitý proces analyzování nepřítele a prostředí v specifické geografické oblasti. Poskytuje vyhodnocení charakteristických rysů prostoru bojové činnosti a nepřátelských schopností, zranitelnosti a záměru činnosti. Tato znalost poskytuje veliteli pochopení bojového prostoru a možností využívat analyzovanou kritickou zranitelnost nepřítele.

Druhou funkcí zpravodajství je průběžné zpracovávání nových informací a jejich poskytování veliteli, které aktualizují jeho znalosti obrazu situace nepřítele, čímž **příspěvají při řízení operace (boje)**. Zatímco počáteční vyhodnocení činností a záměrů nepřítele mají vždy své místo před zahájením operace a poskytují základ pro její plánování, informace o vývoji situace nepřítele v průběhu operace poskytuje veliteli základní znalosti pro operativní řízení, změny v plánu a jeho přizpůsobení novým okolnostem.

Třetí funkcí zpravodajství je **poskytování indikátorů události** a včasná **varování**. Indikátory a varování mají ochranný význam, signalizují potenciální nepřátelskou činnost a tím snižují možnost nepřítele nás překvapit. Správně využitý indikátor působí jako signál poplachu. Varuje nás před činností nepřítele, kterou může zahájit v následujícím období, a která nebyla předpokládána při plánování operace. Současně slouží pro pochopení situace a vytváří nám podmínky k provedení nezbytných protipatření (akcí) nebo bezpečnostních opatření.

Čtvrtou funkcí zpravodajství je **podpora kontrarozvědné činnosti**, která zahrnuje škálu bezpečnostních opatření a aktivit proti účinkům nepřátelských akcí. Zpravodajství podporuje ochranu odhalením možností nepřátelského průzkumu, zpravodajství, terorismu, špionáže, sabotáží a podvracení stejně tak, jako doporučením protipatření pro případ možností jejich vzniku. Podpora ochrany vojsk vyžaduje podrobné analýzy možností a záměrů nepřítele. Úspěšná opatření ochrany vojsk zmenší nepřátelské možnosti spustit ofenzivní akci proti nám.

Pátou funkcí zpravodajství je **podpora procesu plánování cílů**, která úzce souvisí s podporou řízení bojové činnosti, především na operačně-taktickém stupni a výše. Představuje proces získávání informací o cílech a výběr nejlepších metod k jejich ničení. Zpravodajská informace podporuje tento proces lokalizací a zobrazením cílů pro ničení, posouzením jejich zranitelnosti a relativního významu.

Šestou funkcí zpravodajství je **podpora bojových analýz a hodnocení**. Bojové analýzy a hodnocení představují proces užívaný k určení účinků vlastního působení na nepřítele. Zahrnuje zjištění bojových ztrát, které se specificky vztahují k účinku vlastních paleb na nepřátelské cíle. Dále se týká celé škály efektů působení vlastních sil na nepřátelské možnosti, schopností a záměry.

Bojové hodnocení poskytuje základ pro budoucí vlastní akce stejně tak, jako přivádí velitele dynamický zpět k prvnímu kroku zpravodajského cyklu.

Funkce zpravodajství jsou realizovány v průběhu zpravodajského cyklu, který vychází z řízení velitelem, který svými požadavky řídí a svoji autoritou rozhoduje o zaměření zpravodajské činnosti a zabezpečení včasných a vhodných produktů, čímž dochází k propojení velení a zpravodajství. Velitel musí uvažovat o prostoru operace stejně tak, jako o něm uva-

žuje zpravodajský štáb. Musí studovat a chápat teorii a praxi doktríny zpravodajství. Svým vedením soustřeďuje zpravodajské úsilí na rozhodující úkoly a jasně vyslovenými prioritami řídí koncept zpravodajské podpory operace, shromažďování informací a produkce zpravodajských informací.

I když zpravodajský důstojník řídí zpravodajskou činnost pro velitele, velitel je odpovědný za výsledky. Efektivní účast vyžaduje pochopení praktických schopností a limitace zpravodajského štábu, jeho vybavení, způsobu práce a výsledných produktů. Velitel se podílí na zpravodajském procesu osobním zaměřením zpravodajského úsilí prostřednictvím záměru a vedením plánování operace a stanovením svých prioritních požadavků na zpravodajské informace, nutné pro aktivní vedení zpravodajské činnosti.

Jedním ze základních dokumentů, který představuje doktrinální východisko pro vojenskou zpravodajskou činnost, je v rámci Armády ČR **Doktrína zpravodajství AD-2** schválená náčelníkem Generálního štábu AČR dne 3. září 2002.

Uvedený materiál vychází z Doktríny Armády ČR, podle jejíhož článku 123 je hlavním úkolem vojenského zpravodajství podpora velitele v procesu hodnocení situace a jejího možného vývoje. Vojenské zpravodajství současně řeší další podpůrné úlohy v přípravě a ochraně sil, v procesu určování cílů, v podpoře informačních a psychologických a zvláštních operací a dalších úkolů daného velitelského stupně. Jednotka působící v mnohonárodní operaci může být podporována národním vojenským zpravodajstvím nebo podpůrnou vojenskou zpravodajskou složkou. Úkoly, jejich množství a struktura se mohou měnit, avšak rozsah plnění úkolů je limitován schopnostmi a prostředky zpravodajství.

Doktrína AČR současně konstatuje, že **zpravodajství plní úkoly stanovené velitelem**, přičemž funkce zpravodajství mohou být vykonávány jen tehdy, je-li k dispozici dostatek informací získaných na základě úkolování zdrojů a agentur velitelem. Přitom organizace zpravodajské činnosti musí zabezpečit maximální zpravodajskou podporu při minimálních požadavcích na vlastní infrastrukturu, pokud si uvědomíme, že zpravodajskými zdroji mohou být nejen průzkumné jednotky a jednotky EB, ale obecně jakékoli jednotky na bojišti. Zpravodajský štáb nepracuje jen s informacemi z vlastních zdrojů, ale v široké míře využívá informace získané od nadřízeného, spolupůsobících vojsk, sousedů a zpravodajských služeb.

Samotná Doktrína AČR specificky nevymezuje oblast zpravodajské ochrany jednotek AČR, ačkoli se věnuje řadě ochranných prvků při činnosti vojsk. Část věnovaná vojenskému zpravodajství se svým obsahem vymezuje na tzv. vojskovou část zpravodajství bezprostředně vnímanou jako podpora velitele v rozhodovacím procesu při vedení bojové činnosti.

Oblast zpravodajské ochrany je rozpracována v Doktríně zpravodajství AD-2, která představuje zastřešující dokument pro oblast vojenského zpravodajství. Doktrína zpravodajství AD-2 je jedním z prvků koncepční složky vojenského potenciálu ČR ve specifické činnosti, za kterou můžeme problematiku vojenského zpravodajství s ohledem na jeho charakter a rozmanité formy považovat.

Doktrína zpravodajství AD-2 již pojmově konkretizuje téma zpravodajské ochrany jako způsob zpravodajské činnosti zaměřené na identifikaci a působení proti ohrožení bezpečnosti zpravodajskými organizacemi a zpravodajskými štáby nebo jednotlivci protivníka, které se zabývají špionáží, sabotážemi, podvratnou činností nebo terorismem, přičemž taková zpravodajská činnost se nazývá **vojenské obranné zpravodajství**.

Rozhodující pro další je pochopení činnosti obranného zpravodajství na třech rozdílných úrovních velení.

Na strategickém stupni je obranné zpravodajství zabezpečováno zpravodajskou organizací, jež je představována obrannou složkou Vojenského zpravodajství jako organizačního prvku ústředního orgánu státní správy – ministerstva obrany. Obranné zpravodajství na tomto stupni zabezpečuje podklady pro tvorbu politických, případně na ně navazujících vojenských rozhodnutí. Na této úrovni využívá obranné zpravodajství svého potenciálu národní kontrarozvědné služby v rezortu obrany a prioritně plní úkoly stanovené mu každoročně vládou ČR. Nejrelevantnější zpravodajské informace zabezpečené obrannou složkou Vojenského zpravodajství mají či mohou mít vliv na přijímání rozhodnutí oprávněných subjektů státu v mezinárodněpolitické oblasti, včetně diplomatických kroků, vojenská rozhodnutí, především ve vztahu k účasti jednotek AČR v nebojových operacích, ale též v oblasti ekonomiky státu jak na národní, tak mezinárodní úrovni.

Na operačně-taktickém stupni se zpravodajskou činností zabývají zpravodajské štáby příslušných velitelství. Zpravodajským štábem se přitom rozumí organizační prvek nebo osoba, která je součástí štábu příslušného stupně velení a využívá informace získané zdroji a agenturami, které jsou v podřízenosti příslušného velitele, ale nejsou součástí zpravodajského štábu.

Velitelem se pak rozumí osobnost na kterékoli úrovni, v jejíž prospěch se zpravodajská informace produkuje. Může jít o skutečného velitele jednotky, náčelníka organizace nebo přeneseně i o politického představitele.

V souladu s článkem 45. Doktríny zpravodajství AD-2 zodpovídají zpravodajské štáby příslušných velitelství na operačně-taktickém stupni za provádění jak vojenského zpravodajství ofenzivního charakteru, tak vojenského obranného zpravodajství. Zpravodajské štáby operačně-taktických stupňů provádí operační nebo taktické zpravodajství v závislosti na druhu plnění úkolu.

Na operačně-taktické úrovni bude vojenské obranné zpravodajství zabezpečovat, aby se protivníkovi neposkytla příležitost získat informace a zprávy o možnostech, dispozicích, záměrech, předpokládaných akcích ani o jiných citlivých záležitostech vlastních vojsk. Kontrarozvědnou činností je odhalována zranitelnost vlastních vojsk vůči informační a zpravodajské činnosti protivníka a tímto je poskytována informace k zajištění bezpečnosti operace, podpoře plánování opatření proti sledování a podpoře provádění klamných opatření. Vojenské obranné zpravodajství analyzuje různé druhy nepřátelské činnosti v prostoru bojové činnosti vlastních vojsk a činnosti podvrtných a rozvrtných organizací k tomto prostoru. Tak vytváří podporu zpravodajské činnosti a ochraně vojsk.

V rámci působnosti obranného zpravodajství je též **zajišťování bezpečnosti utajovaných informací**. Nejedná se o duplicitu či suplování činnosti orgánů určených zákonnými a podzákonnými normami k plnění úkolů souvisejících s ochranou utajovaných skutečností. V případě obranného zpravodajství se jedná o vytváření podmínek a realizaci opatření poskytujících veliteli volnost plánování a vedení bojové činnosti bez ohrožení jeho záměrů protivníkem, čímž je velitel schopen zvyšovat účinnost své činnosti využitím prvků momentu překvapení.

Doktrína zpravodajství ve svých člancích 69. až 72. taktéž vymezuje vztah velitele vůči zpravodajskému štábu. **Veliteli je určeno řídit svůj zpravodajský štáb**. Musí stanovit termín dodání a vydat jasné instrukce týkající se informací a zpravodajských informací, které potřebuje. Jeho směrnice by měly být co nejvíce specificky zaměřeny a velitel by měl pokud možno své požadavky na informace a zpravodajské informace označit příslušnou prioritou.

Již před zahájením rozhodovacího procesu bude velitel schopen rozlišovat, které informace, vztahené jak k protivníkovi, tak i k vlastním vojskům, požaduje pro úspěšné vypracování vlastního plánu. Tyto požadavky společně vytváří soubor „požadavky velitele na důležité informace“ (PVDI). Z tohoto souboru požadavků odvozuje zpravodajský štáb „prioritní požadavky na zpravodajské informace“ (PPZI) a ty pak tvoří klíčové zpravodajské otázky, na které vyžaduje velitel odpovědi potřebné k realizaci rozhodovacího procesu. Povinností zpravodajského štábu je podílet se na procesu tvorby obou uvedených souborů požadavků.

Z uvedeného je zřejmé, že dvěma rozhodujícími prvky v procesu zabezpečování zpravodajské ochrany jednotek jsou velitel a jeho zpravodajský štáb. Systém zabezpečování zpravodajské ochrany však bude odlišný v případě jednotek AČR v mírových posádkách a v operacích.

Pokud jsou jednotky, útvary a zařízení AČR umístěny ve svých mírových posádkách, je jejich zpravodajská ochrana zabezpečována kontrarozvědnou částí Vojenského zpravodajství, tedy ze strategické úrovně, jak je naznačeno výše. Obranné zpravodajství je tak řešeno odborně připravenými příslušníky Vojenského zpravodajství schopnými plnit úkoly v liniích zákonné působnosti. Výstupy zpravodajské činnosti využitelné velitelem, resp. vedoucím organizační součástí rezortu obrany, u které byly zjištěny zpravodajsky relevantní poznatky, jsou oprávněni předat přímo těmto funkcionářům v případech, že jsou těmito přímo využitelné, hrozí nebezpečí z prodlení nebo není dalšího využití v rámci zpravodajské činnosti a věc nebude řešena jiným způsobem. Tato situace vytváří podmínky pro velitele, kdy není „zatěžován“ řízením činnosti spojené se zabezpečováním zpravodajské ochrany, nejvýše je povinen vytvářet podmínky pro činnost orgánů obranné složky Vojenského zpravodajství, které nejsou zařazeny v sestavě jemu podřízených jednotek.

Vzhledem k tomuto je mnohdy velitelem chápáno postavení a činnost kontrarozvědných orgánů jako „nutné zlo“, které je velitelem trpěno, ale se kterým není ztotožněn. Takový postoj se odvíjí mimo jiné od skutečnosti, že hrozby, kterým jsou jednotky AČR vystaveny v mírových posádkách jsou svým charakterem odlišné od těch, kterým jsou jednotky vystaveny v operacích a především je zde zcela odlišná realita naplnění hrozby než při nasazení v operacích.

Zpravodajská ochrana jednotek AČR nasazených k plnění úkolů v operacích bude řešena dvěma způsoby. U početně větších jednotek a při jejich nasazení do oblastí s vyhodnocenými vysokými kontrarozvědnými hrozbami a riziky bude součástí jednotky, resp. zpravodajského štábu, pracoviště vojenského obranného zpravodajství. Takové pracoviště může být organizačně začleněno do zpravodajského štábu, což představuje nejsmysluplnější zařazení, nebo může být organizačně začleněno v jednotce jako samostatný organizační prvek. Personálně obsazeno pak bude příslušníky Vojenského zpravodajství, a to od jednoho po počet adekvátní rozsahu a charakteru předpokládaných úkolů.

Způsob, kdy do zpravodajského štábu budou zařazeni profesionální příslušníci Vojenského zpravodajství, kteří budou provádět zpravodajskou ochranu jednotky, je pro velitele zpravidla výhodné. Především se jedná o fakt, že tito příslušníci jsou schopni stanovené úkoly v liniích působnosti vojenského obranného zpravodajství plnit samostatně a jsou k tomuto adekvátně odborně připraveni. Vojenské zpravodajství bude provádět výběr a odbornou přípravu těchto příslušníků, u kterých lze v rámci přípravy využít jejich dosavadních zkušeností a prohloubit jejich znalosti s cílem zvýšit efektivitu jejich činnosti v průběhu operace.

U těchto příslušníků lze též využít jejich přirozenějšího přístupu k informacím, které se dostávají Vojenskému zpravodajství jako službě na strategické úrovni. Především se jedná

o informace získané od spolupracujících zpravodajských služeb a vlastní činností v rámci všezdrojového zpravodajství. Využití celého spektra informací vztahujících se k zájmovému prostoru bude v průběhu přípravy vhodné obzvláště v době přípravy prvotního výjezdu do bojové operace.

Především na základě informací, kterými disponuje centrála zpravodajské služby, se bude vytvářet základní zpravodajské poznání příslušníků kontrarozvědky před jejich výjezdem do teritoria operace. Právě na základě aktuálního zpravodajského poznání budou vytvořena **primární hodnocení kontrarozvědných hrozeb a rizik** před dislokací jednotek v místě nebojové operace. Z těchto důvodů je nezastupitelná role zpravodajské centrály jako analyticko-informačního pracoviště schopného předkládat časově aktuální zpravodajské informace a prognózy vývoje.

Nevýhodou zařazení příslušníků Vojenského zpravodajství do zpravodajského štábu může být jejich přílišná provázanost s centrálou služby, která se zcela přirozeně stane taktéž příjemcem zpravodajsky využitelných informací z prostoru operace, čímž může dojít k nadstandardní „autonomitě“ pracoviště kontrarozvědky ve vztahu k veliteli. Jedná se o přirozený důsledek situace, kdy je centrála vysílající zpravodajské služby, v daném případě Vojenského zpravodajství, hodnotícím prvkem činnosti kontrarozvědných, ale i dalších zpravodajských orgánů, jelikož „bodový systém“ centrály bude nutně pracovat s odlišnými kritérii hodnocení významu informace, než velitel jednotky přímo nasazené v operaci či zpravodajské složky multinárodního velení operace.

Mohlo by dojít k tomu, že se zpravodajské orgány zaměří na získávání takových informací, jež by jim vynesly co nejvíce „bodů“ v centrále a budou ponechávat stranou zájmu vše, co se v centrále nevyužije. To představuje nevyváženost mezi potřebou velitele v operaci a analytického úseku centrály. Role „bodového hodnocení“ centrálou bude upřednostňována příslušníky Vojenského zpravodajství, pro které pozitivní hodnocení jejich činnosti v operaci bude mít bezprostřední vliv na jejich další služební zařazení.

Zde je nezastupitelná autorita velitele, aby prosadil své požadavky na informace a „výslednost“ příslušníků Vojenského zpravodajství byla stanovována na základě hodnocení jejich činnosti velitelem, který má dostatečný prostor pro posuzování přínosu informací shromážděných pracovištěm vojenského obranného zpravodajství pro zpravodajskou ochranu jednotky v kontextu vyhodnocených reálných hrozeb/rizik a plněných úkolů.

Jiné podmínky budou v případě početně menších jednotek nebo příznivější zpravodajsko-bezpečnostní situace, kdy do sestavy vyjíždějící jednotky nebudou zařazení příslušníci Vojenského zpravodajství. V takovém případě bude nikoli pouze odpovědnost za zabezpečování zpravodajské ochrany na veliteli, ale jeho podíl na ní bude muset být při nejmenším z organizačního hlediska aktivnější než v případě předchozího řešení.

Především se bude jednat o výběr vhodných příslušníků jednotky, kteří budou pověřeni prováděním její kontrarozvědné ochrany. Jako nejvhodnějšími se jistě budou jevit tzv. **vojaskoví zpravodajci** nebo příslušníci disponující zkušenostmi kupř. s činností Vojenské policie. Tyto pak bude potřebné odborně připravit v oblasti provádění kontrarozvědných aktivit. Takovou přípravu bude nezbytné provádět cestou obranné složky Vojenského zpravodajství, která se zaměří na specifika předpokládaných forem a metod činnosti obranného zpravodajství v operacích. Pouze reálné ambice velitele v oblasti obranného zpravodajství budou určující pro rozhodnutí o rozsahu odborné přípravy.

V takovém případě bude jediné smysluplné zařazení složky obranného zpravodajství jednotky do zpravodajského štábu s tím, že příslušník, resp. příslušníci vyčlenění k provádění kontrarozvědky, nebudou plnit jiné úkoly na úkor těch, které se prioritně váží k zabezpečování zpravodajské ochrany. Současně však jejich zařazení do zpravodajského štábu vytvoří vhodné podmínky pro maximální využívání potenciálu zpravodajského štábu, a to jak ve fázi využívání informací předaných jinými zpravodajskými agenturami a jednotkami, tak získaných vlastní zpravodajskou činností. To bude složce obranného zpravodajství vytvářet vhodné předpoklady pro aktuální hodnocení kontrarozvědných hrozeb a rizik a na základě tohoto stanovení priorit činnosti v oblastech chráněných zájmů.

Vývoj zpravodajské situace v kontrarozvědné oblasti nebude v operacích zpravidla natolik dynamický, jako tomu bude u ofenzivní části zpravodajské činnosti na operačně-taktickém stupni, zejména v bojových operacích nebo v operacích na prosazení míru. Na základě této skutečnosti se mohou priority kontrarozvědné činnosti zaměřit dlouhodoběji. Na druhé straně se však v návaznosti na postup vojsk, jejich dislokaci do odlišného teritoria a stav na bojišti může kontrarozvědná situace, především v oblastech teroristických útoků a sabotážní činnosti, významně měnit. Složka obranného zpravodajství musí být schopna adekvátně rychle, ale především účinně reagovat na tyto měnící se podmínky.

V případech, kdy kontrarozvědné pracoviště nebude obsazeno příslušníky Vojenského zpravodajství budou kladeny zvýšené nároky na velitele, aby řídil jeho činnost. K tomuto však velitel potřebuje disponovat znalostmi o možnostech, formách a metodách práce obranného zpravodajství v šíři, která mu umožní tuto úlohu plnit.

V současné době ale není vytvořen systém, který by realizoval takovéto vzdělávání důstojníků určených či předurčených do velitelských pozic, zejména v nebojových operacích, ačkoli politicko-vojenské ambice ČR jsou v této oblasti poměrně široké a lze i v budoucnu předpokládat další zapojování AČR do nebojových operací v nezměněném rozsahu, ne-li větším. Jako nejvhodnější se jeví zařazení problematiky obranného zpravodajství v rámci kariérního vzdělávání v kurzech pro vyšší důstojníky a kurzech generálního štábu. Tento obsahový vstup by se však neměl omezit pouze na obecnou propedeutiku problému, ale o průpravu v takové hloubce, která velitelům umožní orientaci dostatečnou k řízení procesu zabezpečování zpravodajské ochrany.

Literatura:

Doktrína zpravodajství (AD-2) MO ČR, Praha 2002.

HORÁK, Oldřich. *Zpravodajská informace a zpravodajský cyklus*. Brno: VA, 2004. 68 s.